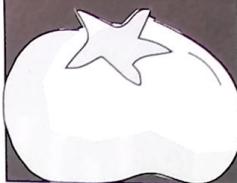

הופעת מחלת האנתרקנו בפירות תות-שדה בשטח המנייב

הבינוני והרחוק - טיפוח לעמידות
למחולל המחללה.

ספרות:

- Henz, G.P., Boiteaux, L.S., and Lopes, C.A. (1992). Plant Disease 76: 212.
- Howard, C. M., Maas, J. L., Chandler, C. K., and Albregts, E. E. (1992). Plant Disease 76: 976 - 981.

פירות תות-שדה בגילים שונים עם סימפטומים אופייניים של מחלת האנתרקנו

Colletotrichum acutatum שמללת הפטרייה

החיצים מצבאים על התיבשיות וכותמים

אופייניים בעלי הגביע ובפרירות.

מתפשט ועלול לכסות את הפרי כולו. כמו בפרי הירוק, הריקבון בפרי הבשל הוא יבש. בלחות מרובה הפטרייה מנביגה, ובכתמי הנגיעה ניתן להבחין במאסה של נוגדים בגוון כתום. נגדי הפטרייה מיוצרים על גבי הרקמה הצמחית הנגועה; הם מופצים ברוחות ובהזות מים - לצמחים בריאים, ועלולים לנגע את השדה כולו. בשדות נוגעים קשה עלול Abedן פרי להגיע לכדי 50% ואף יותר, למרות ריסוסים מדי יומיים ופעולות תברואה קפדיות של הרחקת ניצנים, פרחים ופירות נוגעים (2). ממוצע ברזיל דווח על התפשטות מחלת האנתרקנו, עם הפדי יכול עד 68% מפגעה בפרחים ובפירות (1). נוכח הממצאים בשטחי גידול תות-שדה בארץ - קיימת סכנה של המשך התפשטות המחללה והפסדי יבול ניכרים, אם לא יינקטו הצעדים הבאים: (1) שימוש בחומר-ריבוי נקי, ממוקורת בדוקים, והימנעות שימוש בחומר מריבוי עצמי. (2) תברואה ורחקת חומר געוע משטחי הניבאה, והשמדת חומר צמחי ממשתלות תות-שדה נשומות. (3) הרחקת ממשות תות-שדה משדות הניבאה. (4) חיטוי קרקע ושאריות צמחייה געועה, והשמדת עשבי בר העוללים לשאת את מחלת המחללה באופן סמי. (5) טיפול מנגע בשטילים, בעזרת חומרי הדברה מקובלים, ופיתוח אמצעים חדשים כגון טיפול חום והדבירה ביולוגית. (6) לטוחה הזמנית

סגולי פרימן, המחלקה לפטולוגיה של צמחים, מינהל החוקרים החקלאי*

בחודשים Mai - ספטמבר 1995 נצפו בשטנות תות-שדה התמותתיות רבות של שתילים, מלות ברקבונות בנצרים ושל שטחים נגועים אופייניים למין פטרייה בעל נוגדים אופייניים למין *Colletotrichum acutatum* מתפשטת מחלת האנתרקנו, מלחות מרובה ובטמפרטורות הנעות בין 15 ל-30 מ'צ.

בנובמבר 1995 התגלו סימפטומים אופייניים למחלת - בניצני פרייה, בפרחים ובפירות יוקם והזנים - ובשלים, בשטחי ניבה באיזור קידמה. הקווים שבהם התגלתה המחללה הם עשויה. ניצני פרייה, פרחים, פירות יוקם ובשלים - רגושים ביותר רגושים ובניצני פרייה. הנזק בפרחים ובניצני מהחולל המחללה. ריקבון בחניטים ובניצני פרייה מתבטאת בתתיישבות עלי הגביע ובשינוי צבעם לחום-כהה (ר' תמונה). ריקבון בחניטים ובפרי יוקם מתבטאת תחילתה ככתם חום, זהה לתפשט וגורם התתיישבות פרי הפתוח. ריקבון החולל תחילת תבנית חום-כהה. ריקבון בפרי מצטמק וממנה את צבעו מירוק לחום-כהה עד שחור (ר' תמונה). הריקבון בפרי הבשל מתבטאת תחילתה ככתם עגול שקווע, והוא

* פרסום של מינהל החוקרים החקלאי, סדרה ה' מס' 1236, 1995.